

Revisions- och utvärderingsberättelse för 2023, godkännande av bokslut och beslut om ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023

Styrelsen 22.03.2024 § 26

Föredragande
Beredare

Verkställande direktör Tommi Fred
Ekonomidirektör Minna Haapala, tfn 050 451 0030
Styrekonomerna Heini Ketolainen och Paula Mäkilaurila, tfn 09 1561 2110

Bokslut 2023

Enligt 113 § i kommunallagen ska samkommunens styrelse upprätta ett bokslut för räkenskapsperioden före utgången av mars månad året efter räkenskapsperioden och lämna det till revisorerna för granskning. Efter revisionen ska styrelsen dessutom förelägga samkommunstämman bokslutet före utgången av juni månad.

Enligt 115 § i kommunallagen ska det i verksamhetsberättelsen ingå en redogörelse för hur de bindande mål som samkommunstämman godkänt har nåtts. I verksamhetsberättelsen ska det också ingå uppgifter om sådana väsentliga omständigheter som gäller kommunens och kommunkoncernens ekonomi och som inte framgår av kommunens eller kommunkoncernens balansräkning, resultaträkning eller finansieringsanalys. Till sådana omständigheter hör åtminstone en uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen samt uppgifter om hur den interna kontrollen och riskhanteringen är ordnad och om de centrala slutsatserna. I verksamhetsberättelsen ska samkommunens styrelse lägga fram förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat.

Verksamhet

Pumpningen av hushållsvatten till nätverket 93,7 miljoner m³ minskade för tredje året i rad. Det producerade vattnet var av god kvalitet. Det uppfyllde kvalitetskraven och kvalitetsmålen enligt förordningen om hushållsvatten samt HRM:s egna kvalitetsmål. Vatten producerades vid två ytvattenreningsverk och ett grundvattenverk.

Den fakturerade mängden vatten uppgick till 73,7 miljoner m³. Den nedåtgående trenden har pågått i flera år. Detta har påverkats av pandemiåren och energibesparingsåtgärderna. Även förnyelse av vatteninstallationer i samband med sanering av fastigheter minskar förbrukningen på lång sikt. Invånartillväxten i huvudstadsregionen har däremot varit större än förväntat (förhandsuppgift 1,9 %). Faktureringsandel av pumpningen ska inte granskas på årsnivå på grund av uppskattningsfaktureringen.

År 2023 behandlades totalt 144,5 miljoner m³ avloppsvatten, vilket var cirka 11 procent mer än året innan. HRM:s avloppsreningsverk uppnådde en verksamhetsnivå enligt miljötillståndsbestämmelserna i alla avseenden, med undantag av BSF-resultatet för det andra kvartalet vid Viksbacka avloppsreningsverk. HRM:s egna tonbaserade mål, som är strängare än miljötillståndsbestämmelserna, uppnåddes för både fosfor och kväve. Avloppsvattenrensningens belastning på havet uppgick till 26,1 ton för fosfor år 2023 (målet 26 ton) och 707 ton för kväve (målet 850 ton). Ibruktagningen av Blombackens avloppsreningsverk märks framför allt på kvävereningseffekten: det faktiska totala kväveutsläppet är cirka en tredjedel lägre än den typiska nivån de senaste åren.

Under 2023 utfördes totalt cirka 8,9 miljoner tömningar av avfallskärl inom fastigheternas avfallshantering. Det totala antalet tömningar var cirka 8 900 st. (+0,1 %) större än budgeterat. Det totala antalet tömningar ökade med 6 846 jämfört med år 2022 (+0,07 %). När det gäller samtliga nyttofraktioner ökade tömningsvolymerna något jämfört med år 2022 och ökningen fördelades jämnt mellan alla avfallstyper. Antalet tömningar av blandavfallskärl minskade med cirka 116 000 (-2,5 %) jämfört med år 2022. I budgeten beräknades tömningsvolymen för blandavfall minska med 2,3 procent under år 2023.

Mängden avfall som samlades in från fastigheter uppgick år 2023 till 373 369 ton, vilket är cirka 10 000 ton mindre än år 2022. Jämfört med budgeten var den totala avfallsmängden cirka 13 000 ton mindre. Mängden blandavfall minskade med cirka 8 200 ton (-4,8 %) jämfört med år 2022, medan mängden bioavfall minskade med cirka 500 ton (-1,2 %), mängden plastförpackningar minskade med cirka 190 ton (-2,5 %), mängden kartongförpackningar minskade med cirka 1 000 ton (-6,3 %), mängden glasförpackningar ökade med 95 ton (+2,2 %) och mängden små metallföremål minskade med 10 ton (-0,5 %) jämfört med år 2022. Mängden slam ökade med 690 ton (+0,5 %).

År 2023 tog Ämmässuo ekoindustricentrum emot cirka 213 000 ton avfall, vilket är 4 procent mindre än år 2022. Den totala avfallsmängden var cirka 7 procent mindre än budgeterat.

Totalt togs det emot 46 023 ton bioavfall under 2023. Mängden bioavfall minskade med cirka 5 procent jämfört med året innan. Denna minskning berodde på att bioavfall som inte hör till kommunens ansvar styrdes annanstans för behandling. Mängden biogas som produceras av bioavfall (3,907 miljoner kubikmeter) var cirka 5,8 procent mindre än år 2022. Elproduktionen vid biogaskraftverket var endast 3 407 MWh (58 % mindre än år 2022) eftersom CHP2-kraftverket var ur drift i över ett halvt år på grund av en brand. Under reparationen leddes biogasen i huvudsak till ett deponigaskraftverk för återvinning.

Stensböle, Kånala, Jorvas, Rödsands och Käringmossens Sortti-stationer samt Björkby Sortti-ministation besöktes av totalt 550 995 kunder år 2023. Antalet kunder var nästan detsamma som under 2022. På Sortti-stationerna togs emot 82 941 ton avfall, varav 67 510 ton återvanns eller utnyttjades som energi utanför det avfallseldade kraftvärmeverket. Totalt minskade avfallsmängderna med cirka 7 procent jämfört med år 2022. Mest minskade mängden träavfall och stenmaterial.

HRM övervakade luftkvaliteten i huvudstadsregionen i realtid med 11 mätstationer vid sju permanenta mätpunkter och fyra mobila stationer. Dessutom följdes luftkvaliteten i Nyland med både en permanent och en mobil station. I HRM:s mätnätverk för luftkvalitet fanns det också flera tiotals mätinstruments- och uppsamlarpunkter runt om i huvudstadsregionen. Vid sidan om mätstationerna för luftkvalitet användes det också HRM:s sensornätverk som utnyttjar sensorer för intensivare övervakning av luftkvaliteten längs huvudgator och huvudleder. År 2023 mättes det damm på byggplatser i Esbo och gatudamm på försöksgatan för dubbdäcksförbud i Helsingfors. Vi förberedde program för uppföljning av huvudstadsregionens och övriga Nylands luftkvalitet för åren 2024–2028. Uppföljningen av luftkvalitet fortsätter huvudsakligen på samma sätt som tidigare.

Resultaträkningen

HRM:s verksamhetsintäkter under räkenskapsperioden 2023 uppgick till 421,7 miljoner euro, varav 309,2 miljoner var försäljningsintäkter från vattenförsörjningen och 103,5 miljoner försäljningsintäkter från

avfallshanteringen. För att täcka kostnaderna inom resultatområdet för region- och miljöinformation uppgick de kommunala andelar som erhöles från medlemskommunerna till 4,5 miljoner euro. De övriga intäkterna uppgick till 4,5 miljoner euro. Tillverkning för eget bruk inkluderar i balansräkningen aktiverade personalkostnader på 2,6 miljoner euro som är förknippade med genomförandet av investeringsprojekt inom vattenförsörjningen.

Rörelsekostnaderna uppgick till 205,0 miljoner euro, varav personalkostnader var 54,8 miljoner euro, inköp av tjänster 108,8 miljoner euro, materialinköp 31,3 miljoner euro och övriga rörelsekostnader 10,1 miljoner euro.

Verksamhetsbidraget uppgick till 219,2 miljoner euro. Finansiella intäkter och kostnader uppgick till totalt 76,0 miljoner euro, varav finansiella intäkter uppgick till 2,5 miljoner euro och finansiella kostnader till 78,5 miljoner euro.

Årsbidraget uppgick till 143,2 miljoner euro.

Avskrivningarna för balansräkningens anläggningstillgångar uppgick till 155,9 miljoner euro.

Räkenskapsperiodens resultat före bokslutsdispositioner visade ett underskott på 12,7 miljoner euro.

Investeringar

Investeringsutfallet (netto) uppgick till 185,5 miljoner euro. Av detta utgjorde vattenförsörjningens investeringar 161,7 miljoner euro, avfallshanteringens investeringar 22,7 miljoner euro, region- och miljöinformationens investeringar 0,2 miljoner euro och de övriga investeringarna 0,9 miljoner euro.

Realiseringen av bindande anslag och beräknade inkomster

Den 18 november 2022 godkände samkommunstämman HRM:s verksamhets- och ekonomiplan för åren 2023–2025 samt de bindande anslagen för budgetåret 2023. De bindande anslagen för 2023 överskreds inte.

- Vattenförsörjningens investeringsutgifter (netto); utfallet var 161,7 och anslaget 177 miljoner euro
- Vattenförsörjningens driftskostnader; utfallet var 115,1 miljoner euro och anslaget 124,4 miljoner euro
- Avfallshanteringens investeringsutgifter (netto); utfallet var 22,7 miljoner euro och anslaget 24,3 miljoner euro
- Avfallshanteringens driftskostnader; utfallet var 86,6 miljoner euro och anslaget 87,4 miljoner euro

Resultatets tillräcklighet och lånebestånd

HRM:s årsbidrag uppgick till 143,2 miljoner euro, vilket inte räcker till att täcka amorteringarna och investeringsnivån på samkommunens lån. År 2023 uppgick investeringarna till totalt 185,5 miljoner euro, varav 77,2 procent kunde finansieras med den interna finansieringen.

Under räkenskapsperioden togs det ut ett nytt långfristigt lån på 160 miljoner euro. De gamla lånen amorterades med 81 miljoner euro. HRM:s lånebestånd var den 31 december 1 965 miljoner euro, varav medlemskommunernas etableringslån uppgick till 1 118 miljoner euro, finansinstitutslånen andel uppgick till 785 miljoner euro och kommuncertifikatens andel var 62 miljoner euro.

Personalen

Den 31 december hade HRM:s personalantal ökat med 10 anställda jämfört med året innan. Det genomsnittliga antalet anställda under året var 811,6 årsverken, vilket var 56,0 årsverken mindre än personalplanens 867,6 årsverken.

Koncernen

I koncernbokslutet ingår HRM:s dotterbolag Huvudstadsregionens Vatten Ab (81,16 % av aktiekapitalet), Uudenmaan Woima Oy (80 %) och HSY Holding Oy (100 %) samt intressebolagen Huvudstadsregionens Återanvändningscentral Ab (25,7 %), Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä (32,89 %) och Oy Asemapäällikönhovi (14,39 %).

Dotterbolagens verksamhet under räkenskapsperioden 2023

Huvudstadsregionens Vatten Ab

Huvudstadsregionens Vatten Ab:s huvuduppgift att leverera råvatten till delägarna låg på normal nivå. Till sina hydrologiska förhållanden var år 2023 normalt och vattenkvaliteten i Päijänne var god, särskilt i det södra området som är centralt för huvudstadsregionens vattenförsörjning, trots bland annat riklig humusutsköljning i avrinningsområdet. Under verksamhetsåret leddes totalt 109,9 miljoner m³ vatten i Päijännetunneln, varav 104,3 miljoner m³ var råvatten från vattenverk som levererades till anslutare och 5,6 miljoner m³ var extra vatten som pumpades till vattendragen. Energiproduktionen vid Kalliomäki kraftverk låg på normal nivå. Bolagets uppgifter sköts i huvudsak av HRM. Inga väsentliga förändringar i verksamheten förväntas för 2024.

Uudenmaan Woima Oy

Uudenmaan Woima Oy är ett bolag som ägs av HRM och Rosk'n Roll Oy Ab. Dess verksamhetsområde är försäljning av förbränningskapacitet och avfallshanteringstjänster vid Vanda Energi Ab:s avfallseldade kraftvärmeverk. Bolaget sålde 29 120 ton förbränningskapacitet år 2023. Den totala avfallsmängden som togs emot av Uudenmaan Woima under 2023 uppgick till totalt 30 507 ton. Av denna mängd styrdes 397 ton till mellanlagret i Käringmossen under underhållsstoppen.

Intern kontroll och riskhantering

Enligt 115 § i kommunallagen ska samkommunens verksamhetsberättelse innehålla en redogörelse för hur den interna kontrollen och riskhanteringen är ordnad och om de centrala slutsatserna.

Som en del av bokslutsprocessen lämnade HRM:s verksamhetsområden och resultatområden in en redogörelse om hur den interna kontrollen och riskhanteringen är ordnad i enlighet med kommunallagens krav på redogörelse. Sammanfattningen med slutsatser presenteras i verksamhetsberättelsen.

Beslutsförslag (TF)

Styrelsen beslutar att

a. föreslå till samkommunstämmen att räkenskapsperiodens resultat behandlas enligt följande:

– Avskrivningsdifferenser som gjorts i avfallshanteringen intäktsförs enligt planen för en summa på 112 999,96 euro,

– Återbetalning av vattenförsörjningens samfundsskatt (som riktar sig till tidigare räkenskapsperioder) intäktsförs för en summa på 1 018 067,36 euro,

– Räkenskapsperiodens underskott på 11 613 873,93 euro täcks från de föregående årens över-/underskott i balansräkningen,

b. godkänna bokslutet för sin del samt underteckna det, lämna det till revisorerna för granskning och förelägga samkommunstämman bokslutet efter revisionen.

Beslut Styrelsen fattade beslut enligt förslaget.

Förslag till samkommunstämman om utvärderingsberättelse, revisionsberättelse, godkännande av bokslutet och ansvarsfrihet

Revisionsnämnden 23.4.2024 § 35

38/00.01.013.0133/2024

Utvärdering av 2023 års verksamhet och ekonomi

Enligt 121 § i kommunallagen ska revisionsnämnden bedöma huruvida de funktionella och ekonomiska mål som fastställts av samkommunstämman har uppnåtts. Dessutom har nämnden också som uppgift att uppmärksamma ändamålsenligheten i verksamheten, verksamhetssätten och hur tjänsterna anordnas. Revisionsnämnden har utarbetat en utvärderingsberättelse om detta för HRM:s samkommunstämma.

Revisionsberättelse, godkännande av bokslut och ansvarsfrihet

Med stöd av 123 § i kommunallagen ska HRM:s revisorer lämna en berättelse till samkommunstämman där revisionsresultaten redovisas. I berättelsen ska det också framgå huruvida bokslutet ska godkännas och om ansvarsfrihet kan beviljas de redovisningsskyldiga.

Revisionsberättelsen bereds av revisionsnämnden för behandling vid samkommunstämman. Revisionsnämnden ska föreslå sitt eget beslutsförslag till samkommunstämman om de åtgärder som revisionsberättelsen, de påminnelser som gjorts däri samt inhämtade förklaringar och utlåtanden ger anledning till. Revisionsnämnden är inte bunden till revisorns förslag i sitt beslutsförslag utan kan överväga frågan utifrån alla utredningar som den har inhämtat.

Revisionsammanslutningen KPMG Julkistarkastus Oy har ansvarat för HRM:s revision. Revisorn har i sin revisionsberättelse föreslagit godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet till de redovisningsskyldiga för räkenskapsåret 2023. Nämnden delger revisionsberättelsen till samkommunstämman och konstaterar att revisionsberättelsen inte innehåller någon sådan påminnelse som kräver en förklaring från någon som är behörig eller ett utlåtande från styrelsen.

Beslutsförslag (pj) Revisionsnämnden beslutar att föreslå till samkommunstämman att den

a. antecknar revisionsnämndens utvärderingsberättelse om HRM:s verksamhet och ekonomi år 2023 och skickar den som kännedom och för åtgärder till HRM:s styrelse,

b. uppmanar styrelsen att lämna en redogörelse till samkommunstämman om de åtgärder som vidtagits på grundval av revisionsnämndens rekommendationer,

c. antecknar revisionsberättelsen från HRM:s revisor för räkenskapsåret 2023, samt

d. beslutar att bevilja ansvarsfrihet till de redovisningsskyldiga för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023.

Beslut

Revisionsnämnden fattade beslut enligt förslaget.

Samkommunen 31.05.2024 § 2
287/00.01.013.0131/2024

Beslutsförslag

Samkommunstämmen beslutar att

a. anteckna revisionsnämndens utvärderingsberättelse om HRM:s verksamhet och ekonomi år 2023 och skickar den som kännedom och för åtgärder till HRM:s styrelse,

b. uppmana styrelsen att lämna en redogörelse till samkommunstämmen om de åtgärder som vidtagits på grundval av revisionsnämndens rekommendationer,

c. anteckna revisionsberättelsen från HRM:s revisor för räkenskapsåret 2023, samt

d. bekräfta 2023 års bokslut och bevilja ansvarsfrihet till de redovisningsskyldiga för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023,

e. räkenskapsperiodens resultat behandlas enligt följande:

– Avskrivningsdifferenser som gjorts i avfallshanteringen intäktsförs enligt planen för en summa på 112 999,96 euro,

– Återbetalning av vattenförsörjningens samfundsskatt (som riktar sig till tidigare räkenskapsperioder) intäktsförs för en summa på 1 018 067,36 euro,

– Räkenskapsperiodens underskott på 11 613 873,93 euro täcks från de föregående årens över-/underskott i balansräkningen.

Beslut

Samkommunsstämman fattade beslut enligt förslaget.

Bilagor

- Bokslut 2023
- Revisionsberättelse 2023, 23.4.2024
- Utvärderingsberättelse 2023